

Kısa laman rejimi için 10 dakika sonraki ısı derecesini diyagramda okumak için :

$10/30 = 0,33 = t_e/T$ değeri absis üzerinde okunur. Bulunan (a) noktasından A — B hattına bir dik çizilir, (b) ile (O) arası birleştikten sonra uzatılır. O - b hattının c - B hattını kestiği nokta = % 352 olacağından kısa zaman rejimi için yükletebileceğimiz mapcimal akım değeri:

$$IK = id J/3,52 = 86,3 \text{ A. olur.}$$

Periodik rejime tatbiki :

$\llcorner/T = 0,133$ değerinden $/T = 0,333$ değerine kadar ısınma ve soğuma değerleri çizgileri şekilde gösterildiği gibi sonsuz noktasına doğru tespit edilir. Üst noktalar birleştirilerek uzatılır. P-P' hattının C-B hattını kestiği noktanın % olarak okunması kâfidir. Bu nokta % 46 olduğundan, % 100 olan 75 derecenin % 46 si = % 34,5 derece olmuş olur. Görüldüğü gibi diyagram bizi bir çok hesabattan kurtarmış oluyor ve herhangi bir rejim için akım ve ısıyı derhal okumak imkânlarına malik oluyoruz.

UDK: 658.8.03: 621.316

İtalya'da Elektrik Hatlarının Birim Tarifeye İrcası

Yazan:

Kemal TAN

Y. Müh.-San. Bak.

İtalya Hükümetinin 30/8/1961 tarih ve 214 sayılı Resmî Gazetesinde intişar' etmiş bulunan Bakanlar Kurulu Başkanlığı Bakanlıklararası Fiyat Komitesininin 941 sayılı kararname ile, bütün İtalya millî hudutları dahilinde elektrik tarifelerinin «birim tarife» adı ile tek tip tarifeye irca edildiği görülmektedir.

Kararnamenin başında, elektrik fiyatlarının tek tipe irca edilmesi gayesiyle 20/1/1953 tarih ve 348 sayılı karar ile başlanılmış bulunulan tetkikata 28/12/1956 tarih ve 620 sayılı ek bir kararlarla devam edilmesi zarurî görüldüğünden bahsedilmekte ve en nihayet 1 Eylül 1961 tarihinde yürürlüğe konulan «Birim Tarife» hakkındaki kabul edilen esaslar belirtilmektedir.

Konunun önemi, Ticaret ve Sanayi Bakanlığının istihlâkin stabilizasyonu hakkındaki

18/7/1947 tarih ve 117 sayılı kararnamesinde alınan ve bilâhare birçok kararnalarla ihmal edilen hükümlerle belirtilmiş ve bu kararnamelerdeki elektrik enerjisine ait hükümlerin son kararname ile değiştirilmeyen hükümleri devam ettirilmiştir.

Bu suretle İtalya'da elektrik tarifeleri konusunun Bakanlıklararası önemde bir mes'ele olarak ele alınması ve bu konu üzerinde yapılan 8 seneyi müteceviz çalışma sonunda tesbit olunan birim tarifelere ait karar ve esaslardaki derli topluluk ve mükemmeliyeti takdir etmemek imkânsızdır.

Elektrik fiyat ve tarifeleri ile ilgili bulunanlarla bu konuda karar yetkisini haiz olanlara hem İtalya'daki tarifelerin seviye ve mahiyetlerini hem de problemin ne tarzda ele alınarak sonuç-

landırıldığını anlatmak suretiyle bir hizmette bulunmak gayesiyle yapılmış bulunan bu tetkikatın ilgi ile karşılanacağı ümit edilebilir.

İtalya'da, elektrik enerjisi üretimi ve satışı ile uğraşan elektrik şirket ve idarelerinden tesislerini eskiden ikmal etmiş bulduklarından amortismanları ilerlemiş veya enerji pazarları gelişmiş bulunması itibarıyla ekonomik stabilitesi teessüs etmiş bulunanlarla, tesisleri nisbeten yeni ve enerji pazarları henüz gelişme safhasında bulunanların bu kararname ile, aynı birim tarifeleri tatbik etmek mecburiyetinde bırakılmalarından doğacak mali dengesizliği düzenlemek ve merkezi Roma'da bulunmak üzere bir «elektrik Hatlarının Jjirim tarife haline getirilmesi için karşılık fonu» ihdas edilmiştir.

Bu fonun isminden de anlaşılacağı üzere gayesi, birim tarifelerin yürürlüğe girmesiyle elektrik şirketleri tarafından bu tarifelerin muayyen kademelerle tatbik mevkiine konulması mükellefiyetinden ve sözü geçen kararnamedeki diğer hükümlerin tatbikinden doğacak ve Bakanlıklararası Fiat Komitesince kabul edilecek zararları kapatmak üzere tanınacak tazminatları karşılamaktan ibarettir.

Fonun geliri, yürürlüğe konulmuş olan birim tarifelere ithal edilmiş bulunan 30kW'a kadar gücü bulunan her nevi müstehlikin beher kWh istihlâkından dolayı 0,35 lîret veya doların 9,00 TL. değerine tekabül etmek üzere (100 L=145 krş) hesabıyla 0,51 krş ile, 30 kW dan. yüksek güçteki abonelerin beher kWh istihlâkından (0,25 L = 0,36 krş) olmak üzere bütün elektrik şirketlerinin yatıracağı paradan teşekkül etmektedir. İtalya'da senevî elektrik istihlâki 50 milyar kWh bulunduğuna göre bunun 30 milyarı 30 kWdan aşağı aboneler ve 20 milyarı da yukarı aboneler tarafından sarfedildiği kabul ve farzolanarak fonun senelik varidatı 220 milyon TL. sı olacağı hesaplanmıştır.

Kabul edilmiş bulunan birim tarifelere, karşılık fonuna ödenecek dengeleme hissesinden başka, mezkûr yerlerde elektrik dağıtım şebekelerine irtibat hattı ve gayri meskûn yerlerde de transformatör merkezlerinden 300 metreden uzak olmayan 1000 Watta kadar güçteki elektrik talepleri için lüzumlu bağlama ücretleriyle birçok tarife gruplarında sayaç kirası, tahsilat masrafları gibi abonelerden evvelce tarife dışında alınmakta olan ek ücretler de ithal edilmiş bulunduğundan bunların da birim tarifelerin tatbikinden itibaren alınmayacağı işaret edilmiş bulunmaktadır.

Bundan başka yine bazı tarife gruplarının tatbikinde Roma, Cenova, Milano, Napoli ve Torino şehirlerinde bu tarifelerin bir derece daha ucuz olan ikinci kademelerinden başlanacağı gi-

bi istisnalar nazarı itibare alınmazsa, birim tarifelerin tatbikiyle elde edilecek neticeler, her türlü zamları da dahil edilmek suretiyle cari tarife neticelerinden düşük çıktığı hallerde, birim tarifeler 31/8/1961 tarihinde saat 24,00 den itibaren tatbik edilmesi mecburi tutulmuştur.

Birim tarifelerin tatbikiyle elde edilen neticeler, her türlü zamlarıyla birlikte cari tarifelerden yüksek çıkması takdirinde de elektrik şirketleri her tarife grubu için kararnamede tesbit edilmiş bulunan belirli kademelere belirli usullerle uyarak, her senenin Ocak ayında tarifelerini bir üst kademeye çıkarmak suretiyle cari tarifeleri birim tarife seviyesine yükseltme imkânına sahip kılınmışlardır.

Muhtelif müşteri gruplarının birim tarifelere kademeli veya doğrudan doğruya intibakı konusunun, evvelâ elektrik şirketleri sonra da müşteriler yönünden, zamana ihtiyaç göstereceği kabul edildiğinden elektrik şirketlerine 1/9/1962 tarihine kadar mühlet verilmiş ve bu mühlet içerisinde şirketler kendilerinin bu tatbikat dolayısıyla duçar oldukları ve tazmini gereken zararlarını, Bakanlıklararası Fiat Komitesine tasdik ettirerek fondan kendilerine tahsisin yapılmasını isteyebileceklerdir. Karşılık Fonunun elektrik fiatlarının birim tarifeye ircaı dolayısıyla yapılacak işleri 26/1/1948 tarih ve 98 sayılı kararnameye müsteniden teşkil olunan bir idare Komitesi tarafından yürütülecektir.

Bu genel esaslar dahilinde tarife gruplarının;

I — Umumî aydınlatmada kullanılan elektrik,
II — Hususî aydınlatmada kullanılan elektrik,
İÜ — Evlerde kullanılan elektrik,

IV — Meskenlerde hususî aydınlatma ve ev elektriğinin karışımı olarak kullanılan elektrik,

V — Sanayi, ticarî ve ziraî ihtiyaçlar için muharrik kuvvet olarak kullanılan elektrik,

VI — Satın aldığı elektriği satan perakendeciler,

için ayrı ayrı olmak üzere ele alan kararnamede, bilhassa muharrik kuvvet tarifeleri 12 talî gruba ayrılmış olarak tetkik edilmekte ve her grup birim tarifelerinin esasları, elektriğin tahsisi şartları ve tatbik usulleri her türlü yanlış tefsiri önliyecek açıklıkta izah olunmaktadır

Bu esaslarla hazırlanmış bulunan İtalya Elektrik Birim Tarifeleri, bir doların 9,00 TL. değerine tekabül eden 100 lîret = 145 krş. hesabıyla, aşağıdaki tarifelerde Türk parası cinsinden ifade olunmuştur. 'Bu izahatta birçok «gruplar için müşterek olan:

— Yük faktörü Cos <£ nm 0,8 değerinden aşağı olan her santimi için tarifelere % 1 ilâvesi,

— Umumî olarak hazırlanan tarife tablolarının alçak gerilimden tahsislere ait olması itibarıyla yüksek gerilimden tahsis yapıldığı takdirde % 8 tenzilât yapılması veya arazi İslahı ve ba-

taklıkların kurutulmasında olduğu gibi istisnai tenziller hariç tutulursa sanayide tahsis gerilimi 50.000 Volta kadar olursa bu tenzilâtın % 8, 50.000 ile 100.000 Volt arasında olursa % 10 ve 100.000 Volttan yüksek gerilimlerde % 12 tenzilâta tâbi tutulması,

gibi hususlarla güç ve enerjinin ölçülmesi, te-cavüz hallerinde yapılacak muameleler, tahsis edilen gücün tebdili, imtiyazlı idarelerin durumu, aboneler kendilerine en uygun tarifeyi intihap etmekte gecikirse hangi tarifelerin ve ne müddetle tatbik olunacağı ve benzeri sair tatbi-kat ve intibak hükümlerini bir teferruat sayarak 1/9/1961 tarihinden itibaren tatbik mevki-ine konulmuş bulunan veya kademeli olarak intibakı kabul edilen tarifeler aşağıda her tarife , grubu için ayrı ayrı izah olunmuştur.

I — UMUMİ AYDINLATMA TARİFESİ :

Bu tarife Hükümet, Vilâyet veya Belediyeler üe hususî nizamnamelerle bunlara bağlanmış idarelerin umumî aydınlatma maksadiyle kullanacakları elektriğe tatbik olunur. Umumî Aydınlatmaya, Meydan ve Demiryolları (Devletin veya Demiryolu için imtiyaz almış şirketlerin) aydınlatması ile Liman Hava Meydanları, Sahil Fenerleri, Askerî Depo Hudutlarının aydınlatmasını da içine alan açık hava aydınlatması da dâhil edilir.

Mukavele ile taahhüt edilen çekilecek güç	Beher kW için alınacak aylık sabit hizmet. ücreti Krş.	İlaveten sarf ve istihlâk edilen enerjinin beher kWh'ı için alınacak ücret Krş.
5 kW'a kadar	1652	20,7
5 kW'tan 10 kW'a kadar	«	17,8
10 kW'tan 20 > »	>	15,2
20 kW'tan 100 » »	>	14,2
100 kW'tan 500 » »	»	13,8
500 kW'tan fazlası	»	12,6

Umumî aydınlatmaya kaide olarak bir noktadan besleme esasına göre tarife tatbik olunur. Şehrin durumu icabı teknik zaruret mevcut ise elektrik şirketi kendi transformatör merkezinin civarında bulunmak üzere 10kW'tan daha az olmayan umumî aydınlatma devrelerine ayrı ayrı besleme noktaları tesis etmiş olsa bile bunların çekecekleri güç ve enerjileri toplanıp ve toplamına tek nokta tarifesi tatbik edilmek suretiyle ücret tahakkuk ettirilir. Bunun dışında ve ayrı transformatör merkezleri ile beslenen meskûn veya gayri meskûn yerler için her besleme noktası ayrı ayrı tarifelendirilerek ücret tahakkuku cihetine gidilir.

Elektrik şirketlerinin kendi malları olarak tesis etmiş buldukları umumî aydınlatma hatlarındaki lâmbaların istihlâkine yukarıdaki tarife tatbik edilir. Ancak Şirketler bu hatların bakı-

mini da garanti etmekle mükellef olup bu hizmetlerinin karşılığı olarak, direkte birden fazla lâmba bulunsada dahi lâmbalı direk başına senevî 507 Krş'u geçmemek üzere bir ücret talebinde bulunurlar. Bu ücrette aydınlatma cihazlarının bakımı, yedek lâmba değiştirilmesi veya şirket; lerin tenvirat tesisatını meydana getirmek için yapmış oldukları istihlâk, irtifak ve arsa kiraları gibi masraflar dahil olmadığından bu gibi masrafların karşılanması için taraflar ayrıca anlaşmalar yaparlar.

Olağanüstü Aydınlatma :

Bayram ve donanma aydınlatması gibi, muvakkat ve olağanüstü elektrik aydınlatmasında elektrik şirketleri beher Wat güç başına günde 0,725 Krş'dan fazla olmamak üzere bir tarife tatbik ederler. Bu gibi aydınlatma için yapılacak tesisatta kullanılacak malzeme ve teçhizatın bedelleri, donanmaya tekaddüm eden günlerdeki rayiç piyasa fiyatları üzerinden ve kârsız olarak hesap olunur.

II — HUSUSİ AYDINLATMA

a) Serbest istihlâk tarifesi:

1/8 kW'ı geçmeyen küçük mesken aboneleri, ziraat bölgelerindeki küçük aboneler veya merdi-

ven, dehliz, avlu, bodrum aydınlatması gibi âmme hizmeti için aydınlatma ile yakılıp söndürülmesi elektrik şirketleri tarafından idare edildiğinden yakma saati esasına göre istihlâk ettiği enerji miktarı götürü olarak hesaplanan ve keza vergisi de teknik büro uzmanları tarafından tesbit edilen elektrik sarfiyatları bu tarifeye tabidirler.

— Hangi güçte olursa olsun abone başına aylık sabit hizmet ücreti olarak 145 krş ve ilâveten sarf ve istihlâk edilen enerjinin beher , kilovatsaati için 46,4 krş ücret tahakkuk ettirilir

— Roma, Cenova, Milano, Napoli, ve Torino Belediye hudutları dahilinde sabit hizmet ücreti güç bakımı olmaksızın 145 kuruş ve ilâvete sarf ve istihlâk edilen enerjinin beher kilovat saati için 37,7 kuruş ücret tahakkuk ettirilir.

b) 10 kW veya daha yüksek güçteki hususî aydınlatma elektrik tarifesi:

Mukavele ile taahhüt edilen çekilecek güç	Ayık olarak beher kW başına karş olarak güç ücreti	Sarfedilen enerjinin beher kWh için karş olarak enerji ücreti
10 kW tan 30 kW'ta kadar	1160	36,7
30 kWtan yukarı	»	30,4

Roma, Cenova, Milano, Napoli ve Torino Belediye hudutları dahilindeki sarfiyatlardan 10 kW tan 30 kW'ta kadar olan istihlâk kademelerinde de 30 kWtan yukarisına ait tarifeler tatbik olunur.

Olağanüstü Hususî Aydınlatma:

Fuar, gösteri ve seyyar hastane gibi olağanüstü hususî aydınlatma taleplerinde elektrik şirketleri beher W. güç için günde 0,87 kuruştan daha yüksek olmayan bir tarife üzerinden ücret tahakkuk ettirirler. Bu gibi hallerde yapılacak irtibat tesisatının ücretinin hesabında umumî aydınlatmada yapılan muamele aynen tatbik olunur.

III — EVLERDE KULLANILAN (ELEKTRODOMESTİK) ELEKTRİK

Evlerin müşterek hizmetleri meyânında bulunan hususî aydınlatma hariç olmak üzere aile ve kolektif karakterli (otel, okul, hastane ve ceza evleri hariç) ikametgâhlarda ve hangi güçte olursa olsun kullanılan elektriğe tatbik olunan tarifelerdir.

Aboneler bu tarifelerle tek fazlı ve 10kW'tı geçmemek üzere temin ettiği elektriğini etüt, büro, lâboratuvar, muayenehane ve hattâ zirai işlerinde de kullanabilir.

Bu gibi hallerde tatbi kolunacak tarifeler aşağıda hülâsa olarak gösterilmiştir.

a) ÇİFT TERİMLİ TARİFE:

— Sarfedilen enerjinin beher kWh'ı için 19 kuruş enerji ücreti alınır.

— Buna ilâveten sabit hizmet ücreti olarak. 1,0 kW'a kadar olan güç taleplerinde ayda 290 krş, 1,5 » » » » » / » 435 krş, 2,5 » » » » » » 725 krş, 4,0 » » » » » » » 1160 krş, alındığı gibi 4 kW'tan daha fazla güç taleplerinde fazla olan güç talebinin beher kW için 4 kW'ın sabit hizmetine 290 krş ilâve edilmek suretiyle güç ücreti hesap edilir

b) SERBEST İSTİHLÂK TARİFESİ :

1,5kW'ta kadar olan güç taleplerinde aylık sabit hizmet karşılığı olarak 145 krş ve ilâveten sarfedilen enerjinin beher kWh'tı için 36,3 krş ücret tahsil edilir.

Aylık güç bedelleri senenin bütün ayları için mukavelede talep edilen güç üzerinden hesap edilir. Bu güçten fazla güç çekilememesi için elektrik şirketleri hususî hükümler koymakta ve tahdit edici tedbirleri almakta serbesttirler.

IV — MESKENLERDE HUSUSİ AYDINLATMA DA DAHİL OLMAK ÜZERE BİRLEŞTİRİLMİŞ ELEKTRİK

Meskenlerde hususî aydınlatma ve ev ihtiyaçlarını içine alan birleştirilmiş elektrik sarfiyatında aşağıdaki esaslara göre hareket edilerek ücret tahsil olunur.

a) Bu şekilde karışık elektrik kullanan meskenlerde hususî aydınlatma için sarfedilmiş adedilerek buna göre istihsal vergisine tâbi tutulacak elektrik enerjisi miktarı, elektrik şirketleriyle ilgili teknik istihsal vergisi büroları arasında Vergi Usul Kanununa göre müştereken kararlaştırılan ve götürü olarak tesbit olunan elektrik enerjisidir. Sarfiyatın bakiyesi ev ihtiyaçlarında kullanılmış olarak kabul edilir."

b) Abonenin meskeni için 4kW'tan yüksek olmayan güç taleplerinde hususî aydınlatma istihlâki için eklenecek güç 500 W, 4kW'tan yüksek taleplerde ise 1000 W. kabul edilir.

c) Bu tarzda tefrik edilecek hususî aydınlatmaya II nci paragraftaki hususî aydınlatma tarifelerinden serbest istihlâk tarifesi ev ihtiyaçlarına da m üncü paragraftaki tarifeler tatbik olunarak ücret tahakkuk edilir.

V — SINAİ, TİCARİ, ve ZİRAİ İHTİYAÇLAR İÇİN MUHARRİK KUVVET OLARAK KULLANILAN ELEKTRİKTE TATBİK

Aydınlatmadan başka sınaî, ticarî ve zirai ihtiyaçlarda muharrik kuvvet olarak kullanılacak elektriğe tatbik edilecek tarifeler evvelâ talep edilen güce göre 500kW'ta kadar 500-3000 arası ve 3000kW'tan yukarı olmak üzere 3 kısma ayrıldıktan sonra kullanıldığı maksada göre özel haller, ziraatte ve arazi İslahında olmak üzere tekrar 3 kısımda değişik olarak tatbik olunan tarifeler, tahsis şekline göre de bir seneden kısa süreli, 3 aydan 1 seneye kadar müddetli, senenin iki ayrı döneminde ve 150 günden az veya 180 günden az olmayan arzî elektrik tahsisleri

gibi 4 farklı tarifeden tereküp etmektedir. Bunlar sırasıyla aşağıda gösterilmiştir.

Bu kısımda da yine çok mufassal olacağı düşüncesile elektriğin tahsis şartları ve tatbikatta alınan tedbirler ile mevcut tarifelerden birim tarifelere geçiş için konulan geçici hükümlerden mümkün mertebe bahsedilmemiştir.

1 — 500 kW ta kadar güç taleplerinde :

a) Normal istihlâk tarifesi: Beher kW güç için ayda 1140 Lir. = 1653 Krş. güç ücreti alındıktan mâada talep edilen gücün üst sınırlarının kademelerine göre tatbik olunacak enerji tarifesi :

5 kW'a kadar beher kWh için 20,7 Kuruş						
5 den	10	>	»	>	>	17,8 »
10 »	20	»	>	»	»	15,2 »
20 »	100	»	>	»	»	14,2 »
100 >	500	»	>	»	»	13,8 »

den ibarettir.

b) 20kW'ta kadar tahditti istihlâk tarifesi: Talep ve tahdidi kabul edilen gücün beher kW'ı için ayda 270 Lir = 827 Kuruş güç ücreti alındıktan mâada bu gücün muhtelif üst sınır kademelerine göre tatbik olunacak enerji tarifesi.

5 kW'a kadar beher kWh için 27,8 Kuruş						
5 den	10	»	»	>	>	24,9 >
10 dan	20	»	»	>	»	22,5 »

den ibarettir.

c) 5 kW'a kadar serbest istihlâk tarifesi: Ayda beher kW için 290 kuruş güç ücreti alındıktan sonra sarfedilen enerjinin beher kW'ı için 36,2 kuruş enerji ücreti alınır.

d) Noksanını tamamlamak maksadiyle istihlâk edilen elektrik tarifesi: Bu tarife elektrik üretimi için müstakil tesisleri bulunan veya elektriğini üçüncü şahıslardan temin etmesi mümkün olan bu sınıf abonelerin noksan kalan güç ve enerji miktarı için olan taleplerinde tatbik olunur. Kararnamede bu tahsisin şartları her türlü ihtilâfları önleyecek şekilde sıralanmıştır.

Bu gibi hallerde tahsis talep olunan gücün beher kW'ı için ayda 2480 kuruş güç ücreti alındıktan sonra ilâveten tahsis edilen gücün üst sınır kademelerine göre tatbik olunacak enerji tarifesi:

5 kW'a kadar beher kWh için 17,3 Kuruş						
5 den	10	»	»	»	»	14,5 >
10 >	20	»	»	»	»	12,2 *
20 »	100	»	»	>	»	11,5 »
100 »	500	»	»	»	»	11,3 »

den ibarettir.

2 — 500 den 3000 kW'a KADAR GÜÇ TALEPLERİNDE:

a) Normal istihlâk tarifesi: Beher kW güç için ayda 1653 kuruş güç ücreti alındıktan sonra bu gücün üst sınırlar kademelerine göre enerji tarifesi olarak:

500 den 1000 kW'a kadar beher kWh için 12,6 Kuruş						
1000 >	3000	»	>	»	»	11,9 »

tatbik olunur.

b) Tecavüz hallerinde tatbik olunacak tarife: Aboneler mukavele güçlerini belirli sınırlar dahilinde tecavüz etme yetkisine sahiptirler. Bu sınır dahilinde tecavüz vaki olduğu aylarda çektikleri fiili güçleri ve tâbi oldukları güç tarifeleri üzerinden güç bedelleri hesap olunur. Ancak bu belirli sınırın tecavüz edilmesi halinde tecavüz edilen gücün bu kısma tatbik olunacak güç tarifesi normal tarifeden biraz yüksek olarak ayda beher kW tecavüz başına 2480 kuruş güç bedeli olup enerji miktarındaki tecavüzlerde ise normal tarifeden nisbeten düşük olan ve mukavele gücünün üst sınır kademelerine göre tatbik olunacak enerji tarifesi:

500 den 1000 kW'a kadar beher kWh için 10,3 Kuruş						
1000 >	3000	»	»	»	»	9,6 »

olarak kabul edilmiştir.

c) Noksanı tamamlamak maksadiyle istihlak edilen elektrik tarifesi: (1) nci maddedeki şartlarla tahsis olunan noksanı tamamlamak üzere yapılacak elektrik taleplerinde gücün beher kW için ayda 2480 krş güç bedeli alındıktan sonra tahsis edilen gücün üst sınır kademelerine göre tatbik edilecek enerji tarifesi :

500 den 1000 kW'a kadar beher kWh için 10,3 Kuruş
1000 » 3000 » » » » » 9,6 »

d) Münhasıran gece elektrik istihlakinde tatbik olunacak tarife: Pazartesi gününden cuma gününe kadar günün saat 22.00 den ertesi günün saat 6.00 sına kadar, Cumartesi günü saat 13.00 den 24.00 e ve Pazar günü bütün saatleriyle müteakip Pazartesi günü saat 6.00 ya kadar olan zaman zarfında ve tahsis şartları özel olarak belirtilen gece elektriğinin beher kW için ayda 406 krş üzerinden güç bedeli tahsil edildikten sonra gücün üst sınır kademelerine göre enerji bedeli için:

500 den 1000 kW'a kadar beher kWh için 10,3 Krş
1000 » 3000 » » * » " » 9,6 »

tarifesi esaslarıyla tahakkuk ettirilir.

3 — 3000 kVt'tan YÜKSEK GÜÇ TALEPLERİNDE :

a) Normal istihlak tarifesi: Beher kW güç bedeli alındıktan mâda talep edilen gücün üst sınırları itibariyle muhtelif kademelerde;

3000 den 10000 kW'a kadar beher kWh için 10,3 Krş.
10000, j» fazlasında > x » » 9,6 >

b) Tecavüz hallerinde tatbik olunacak tarife: Belirli sınır dahilindeki tecavüzlerde bu tecavüz edilen kısmın beher kW tecavüz gücü için ayda 2480 krş güç ücreti alınır. Enerjinin mukaveledeki miktarı tecavüz etmesi takdirinde ise tecavüz eden enerji kısmı için gücün üst sınır kademeleri itibariyle:

3000 den 10000 kW'a kadar beher kWh için 8,60 krş.
10000 > fazlasında > » » 8,30 »

tarifelerine göre tahakkuk yapılır.

kW olarak sene içerisinde çekilen maksimum gücün beher kW başına senevi çekilecek enerjinin 6000kWh'inin veya mukavelesinde çekilmesi taahhüt edilen enerji miktarının üstünde çekilen enerjinin beher kWh'i için de' ayrıca :

3000 den 10000 kW'a kadar beher kWh için 7,70 krş.
10000 » fazlasında » > » 7,40 »

ücret tahakkuk ettirilir.

c) Noksanı, tamamlamak maksadiyle istihlak edilen elektrik tarifesi: (b) fıkrasındaki tarifeler, sene içinde çekilen maksimum gücün beher kW başına 6000 kWh'ten veya mukavelesinde taahhüt edilen enerjinin üstündeki kısmına da aynen tatbik olunur.

d)Münhasıran gece elektrik istihlakinde tatbik olunacak tarifeler: Bundan evvelki maddede zikrolunduğu üzere münhasıran gece olarak kabul edilen zaman zarfında kullanılacak elektriğin beher kW için ayda 406 krş hesabıyla güç bedeli alındıktan başka ilâveten gücün üst sınırları itibariyle:

3000 den 10000 kW'a kadar beher kWh için 8,60 krş
10000 » fazlasında » » » 8,30 »

enerji ücreti alınır.

4 — MUHARRİK KUVVET TARİFELERİNİN BİR SENEDEN KISA SÜRELİ TALEPLERE TATBİKİ :

1, 2, 3 üncü maddelerdeki birim tarifeler bütün bir seneyi içine alan mukavelelere tatbik olunurlar. Noksanı tamamlamak üzere elektrik talepleri hariç, bir seneden aşağı müddetli halde senelik tam güç bedelinden yapılacak tenzilât nisbetleri:

Mukavele Müddeti (Ay) : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tenzilât Nisbeti (%) : 75, 55, 40, 30, 25, 20, 15, 10

olup enerji tarifeleri aynen tatbik olunur.

5 — MUHARRİK KUVVET TARİFELERİNİN BİR SENEDEN KISA FAKAT ÜÇ AYDAN AŞAĞI OLMAYAN SÜRELİ TALEPLERİ:

(4) üçüncü maddedeki esaslarla bir senelik tam güç bedelinden yapılacak tenzilât nisbetleri :

Mukavele Müd. (Ay) : 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Tenzilât Nisbeti (%) : 65, 55, 45, 40, 30, 20, 10

olup enerji tarifeleri aynen tatbik olunur.

6 — MUHARRİK KUVVET TARİFELERİNİN SENENİN İKİ AYRI DÖNEMİNDE FARKLI GÜÇLERDE KULLANILMASI HALİNE GÖRE TATBİKİ :

Senenin en az üç aylık bir kısmında düşük güç diğer kısmında yüksek güç ile enerji talep eden muharrik kuvvet abonelerine bütün sene devam eden düşük güç için normal güç senelik tarifesi ve düşük güç ile yüksek güç farkına da 5 inci maddeye göre hesaplanacak güç tarifesi tatbik ve bu iki güç ücreti toplamı senelik güç ücreti olarak nazarı itibare alınır. Enerji tarifeleri aynen tatbik olunur.

7 — ÖZEL HALLER:

Abonenin güç ve enerji miktarını ölçen sayaçların kontrolü sonucunda bunların doğruluğu üzerinde şüphe hasil olursa sayaçların Maksimum yüklerinde kontrol sayaçlarına göre gösterdikleri farkları düzeltilmek suretiyle bulunacak güç esas alınarak normal istihlâk tarifesi tatbiki suretiyle ücret tahakkuk ettirilir.

Bundan başka abonenin mutad olarak çalışması gereken makine ve cihazları normal çalışma durumuna getirilmek ve itimat edilemeyen sayaçların yanısıra doğru sayaçlar bağlanmak ve bu suretle itimat edilemeyen sayaçların tashihi yapılmak suretiyle de abonenin sabit terimine esas alınacak gücün kontrol edilmesi icapeder.

8 — ZİRAATTE KULLANILAN ELEKTRİK TARİFELERİ :

a) Sulama ve normal istihlâk tarifesi: Beher kW güç için ayda 1160 krş üzerinden hesaplanacak güç ücretine ilâveten talep edilen günün üst sınırları kademelerine göre istihlâk edilen enerjiye:

		5 kWa kadar beher kWh için 15,1 krş			
5 den	10	»	»	»	» 12,8 >
10 >	20	»	»	î.	» » 11,3 >
20 »	100	»	»	»	» > 10,9 »
100 »	fazlasında	*	»	»	» 10,6 »

tarifelerinden biri tatbik olunarak enerji ücreti hesap olunur.

b) Mahdut zamanlı sulamada tatbik olunacak elektrik tarifesi: Beher kW güç için ayda 580 krş üzerinden hesaplanacak güç bedeline ilâveten istihlâk edilen enerjiye gücün üst sınırları kademelerine göre:

		5 kWa kadar beher kWh için 23,3 Krş			
5 den	10	»	»	»	> » 21,— »
10 >	20	>	»	»	> » 19,6 >

tarifesi tatbik olunur.

Bu tarifeler senenin 1 Mart ilâ 31 Ekim tarihleri arasında en azından 3 aylık bir devre için yapılacak sulamalarda kullanılan elektriğe tatbik olunur.

c) Ziraî işletmelerin elektrik tarifesi: Talep ve istihlâki kabul edilecek güç 1 Ekimden 31 Mart tarihine kadar olan dönemde 1 kW'dan, 1 Nisandan 30 Eylül'e kadar olan dönemde de 5 kW'tan az olmamak ve bu iki dönemdeki güç talebi farkı genel olarak 4kW'tan aşağı bulunmamak üzere ziraî işletmelerin sulama ev ihtiyaçları dahil her türlü hizmetlerinde kullanılacak elektriğe tatbik olunur.

Beher kw için ayda alınacak ücret 1 Ekim ilâ 31 Mart yani kış döneminde 1653 krş ve 1 Nisan ilâ 30 Eylül yani yaz döneminde 1160 olup ilâveten sarfedilen enerjinin beher kWh'ı için gücün üst sınırları kademelerine göre :

		5 kWa kadar kış döneminde 20,7 krş. yaz döneminde 15,1 krş.			
5 den	10	»	>	»	» 17,8 » » » 12,8 »
10 »	20	»	- »	»	» 15,2 » » » 11,3 »
20 »	100	»	»	»	» 14,2 » » » 10,8 »

tarifesi üzerinden ücret tahsil olunur.

d) Mahdut dönemde ve 15 kWa kadar taleplerde tatbik olunacak tarife: Bu tarife ile elektrik talep edenlerin mukavele müddetleri minimum 1 ay ve maksimum birbirini takip eden 9 ayı içine alan dönemden ibarettir.

Enerji için talep edilen gücün üst sınırları 5 kWa kadar ise beher kWh'e 20,7 krş, 5 den 15 kW arasında ise 17,8 krş alınmakla beraber gücün beher kWı için alınacak aylık güç bedeli kullanılacak ayların adedine göre:

1	aylık ise beher kW için ayda	2465	Krş.
2	» » » > » >	2233	»
3	» » > » » >	1987	»
4	» » > » » >	1740	»
5 ilâ 9	» > » » » »	1653	»

üzerinden hesap olunur.

9 — ARAZİ İSLAHI VE BATAKLIK KURUTMA İŞLERİNDE TATBİK OLUNACAK TARİFELER:

a) Münhasıran gece elektriği ve bütün senelik taleplerde: Çekilen gücün beher kWı için ayda 333,5 krş ve ilâveten sarfedilen enerjinin beher kWh'i için 8,7 krş üzerinden ücret tahsil olunur.

Elektrik tahsisi 50 000 Volttan yüksek gerilimde ise % 2 ve 100 000 Volttan yüksek gerilimde ise % 4 tenzilât ile bu tarife tatbik olunur.

b) Münhasıran gece elektriği ve mevsimlik taleplerde: Çekilen gücün beher kWı için ayda 362,5 krş ve ilâveten sarfedilen enerjinin beher kWh'i için 8,7 krş üzerinden Ve (a) fıkrasındaki gibi gerilim tenzilâtı ile ücret tahsil olunur. Bu tarife 1 Marttan 31 Ekime kadar devam eden dönemde en az 3 aylık bir mevsim tahsisi için tatbik olunur.

c) Kayıtsız ve bütün sene -elektrik taleplerinde: Çekilen beher kW için ayda 870 krş güç bedeli ve ilâveten sarf ve istihlâk olunan enerjinin beher kWh'i için de 9,9 krş üzerinden ve tahsis gerilimine göre (a) fıkrasındaki tenzilâtlarla tarife tatbik olunarak tahakkuk yapılır.

10 — ARIZİ KARAKTERLİ OLARAK SAĞLANAN ELEKTRİK ENERJİSİ TARİFELERİ :

1000kW'tan yüksek güçte ve elektrik şirketinin verme imkânına bağlı ve şirketin istediği anlarda çekilmek kaydıyla arazi karakterli olarak sağlanan elektriğin istihlâkında gücün tahsis olunduğu günlerin miktarı senenin 150 gününden az ise müstehlakin tahsis olunan gücünde kullanma saatine bağlı olarak sarf edilen enerji miktarı üzerinden bir ücret tahakkukuna gidilir.

Şirket tarafından tahsis olunan gücün müşteri tarafından, tahsis olunduğu günde:

— 20 saat kullanılması takdirinde beher kWh için	5,51	Krş.
— 16 » » » » » > »	6,24	>
— 13 > > » > » »	7,10	»

üzerinden ücret tahsil olunur.

11 — ARIZİ KARAKTERLİ ENERJİNİN SENELİK 180 GÜNÜNDEN AZ OLMAMA ÜZERE TAHSİSİ :

Hidrolik imkânsızlık halinde tahdit yetkisi elektrik şirketinde mahfuz kalmak üzere senenin, en az 180 günü tahsisi garanti edilen enerji için 10 uncu maddedeki tarifeler % 12 arttırılarak tatbik olunur.

12 — OLAĞANÜSTÜ ELEKTRİK TEMİNİ TARİFELERİ:

Fuar, gösteri, seyyar hastane vesaire " gibi yerlere olağanüstü muharrik kuvvet temini halinde 12 saatlik bir kullanmada elektrik şirketleri gücün beher kW için 348 kuruştan fazla olmamak ve tecavüz edilen gücün beher kWı için de keza 522 kuruşu geçmemek üzere bir ücret alırlar.

VI — "SATIN ALDIĞI ELEKTRİĞİ SATAN PERAKENDECİ ŞİRKETLER

a) Perakendeci ihtiyacının tamamının karşılanması :

1 — Küçük perakendeciler: >

Bir sene zarfında şebekesine 150 000 kW'tan yüksek olmayan enerji talebinde bulunan küçük perakendecilere tatbik olunacak tarife:

— Tahsis edilen güce bağlı olmamak üzere sabit hizmet ücreti olarak maktuen ayda 1000Liret = 1450 Krş,

— İlâveten sarf ve istihlâk edilen enerjinin beher kWh'i için 11,3 Liret = 16,4 krş. alınmasından ibarettir.

Tahsis yüksek gerilimden yapılırsa bu tarife-de % 8 tenzilât tatbik olunur.

2 — Diğer perakendeciler :

Şebekelerine senelik 150 000 kWh'ten fazla enerji ithal eden ve bu enerjiyi perakende olarak satan müşterilere tatbik olunacak tarifeler, perakendeci şirketin elektrik tahsis etmekte olduğu abonelerinin,

- Umumî aydınlatmada
- Hususî aydınlatmada
- Evlerde

— Ziraî tahsislerde dahil olmak üzere muharrrik kuvvette senevi ne kadar elektrik istihlâk ettikleri tesbit olunarak bunların her grupunun tahsis olunan güç kademeleri:

	30kWa kadar	
30 dan	500 »	»
500 >	3000 »	»

3000kWtan yukarı

olmak üzere sınıflandırılması yapılarak tatbik olunacak toptan satış tarifeleri bunlara istinat ettirilmektedir. Bu suretle şebekesine senevi toplam olarak ithal ettiği enerjinin miktarına göre toptancı şirket tarafından perakendeciye tatbik olunacak tarifeler sırasıyla aşağıda izah olunmuştur.

a) Şebekesine senede 150 000 ilâ 10 000 000 kWh arasında enerji ithal eden perakendecilere : Elektrik şirketi beher kWh için her müşteri grupuna birim tarife esasına uygun olarak yapılan satışların fiat ortalaması üzerinden aşağıdaki nisbetlerde hesaplanan bir hasılat kısmını veya karşılarında belirtilen fiatları esas alarak bir toptan satış faturasını tanzim eder.

— Hususî aydınlatmada kullanılan elektriğin beher kWh için 14,94 krş,

— Ev ihtiyaçlarında kullanılan elektriğin beher kWh için 10,88 krş, üzerinden hesaplanan bir meblağ ile birim tarifieden yapılan kWh satışlarından mütevellit ortalama hasılatın:

— Umumî aydınlatmanınkinden % 60 ını

— Ziraat dahil muharrrik kuvvetekinden:

30 kW'a kadar olanlarından % 48 ini

30 dan 500 kW'ta kadar olanlardan % 65'ini

500 den 3000 kW'ta kadar olanlardan % 80 ini

3000 kWh'tan yukarısında olanlardan % 90

ını ihtiva eden bir meblağ üzerinden fatura tanzim olunur.

b) Şebekesine senede 10,000,000 dan 30,000,000 kW'ta kadar enerji ithal eden perakendecilere:

— Hususî aydınlatmada kullanılan elektriğin beher kWh için 16,2 krş,

— Ev ihtiyaçlarında kullanılan elektriğin beher kWh için 11,7 krş, üzerinden hesaplanan bir meblağ ile birim tarifieden yapılan kWh satışlarından mütevellit ortalama hasılatın:

— Umumî aydınlatmanınkinden % 65 ini

— Ziraat dahil muharrrik kuvvetekinden 30 kW'ta kadar olanlarından % 52 sini

30 dan 500 kW'ta kadar olanlardan % 70 sini

500 » 3000 » * > » % 86 sini

3000 kV'tan yukarıdakinden % 90 ını ihtiva eden bir meblağ toptan ücret olarak tahsil.

c) Şebekesine senede ithal ettiği enerji 30,00,000 kWh ten fazla olan perakendecilere:

(b) fıkrasına göre elde edilen fiatlar üzerinden şebekesine ithal ettiği enerjinin, muhtelif kademelerine göre perakendeci lehine yapılacak tenzilât:

— 30 milyondan 60 milyon kWh'te kadar % 1

— 60 milyondan 80 milyon kWh'te kadar % 2

— 80 milyon kWh'ten fazla enerji ithal edenlere % 3, olarak kabul edilir

B) PERAKENDECI İHTİYACININ KISMEN KARŞILANMASI :

Tahsis edilen gücün efektif maksimum değeri fiilî gücün efektif maksimum değerinden % 5 ten fazla fark gösteriyorsa fiilî gücün maksimum değeri üzerinden A paragrafındaki tarifeler aynen tatbik olunur.

Şayet fiilî güç tahsis olunan gücü % 5 ten fazla bir oranda geçiyorsa bu iki güç arasındaki fark için Vnci Fasıldaki noksanını tamamlamak maksadıyla tahsis olunan elektrik tarifesiyle bulunacak değerler, normal tahsis değerleri üzerinden hesaplanacak meblağa ilâve edilmek suretiyle hesap edilir.

UDK: 33

İLLER BANKASI GENEL KURUL TOPLANTISI

İller Bankası genel kurul toplantısı 19 Nisan 1962 perşembe günü Ankara'da banka genel merkezinde yapılmıştır. İmar ve İskân Bakanı Sayın Muhittin Güven'in açış konuşması ile Genel Müdür Sayın Selâhattin Babüroğlu'nun konuşmasının tam metnini aşağıda veriyoruz.

İmar ve İskân Bakanı Sayın Muhittin Güven'in açış konuşması

Köy, il, ve belediyelerin sayın temsilcileri, genel kurulun sayın üyeleri.

Toplantımızın konusunu teşkil eden köy, Özel İdare ve Belediyelerin ortaklığı ile kurulan